Universitat Autònoma de Barcelona

2019/2020

Pràcticum V

Codi: 103001
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	OB	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Núria Llarch Alfonso

Correu electrònic: Nuria.Llarch@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials, però es recomana haver assolit un bon nivell de coneixements pràctics i teòrics en totes les especialitats clíniques.

L'estudiant adquirirà el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions.

És d'obligat compliment que l'estudiant obtingui el certificat (negatiu) de delictes de naturalesa sexual abans d'iniciar les pràctiques.

L'estudiant no pot repetir centre de pràctiques i especialitat en el mateix centre de pràctiques. Si això passa, la decisió de reubicació de l'alumne a una plaça, quedarà sotmesa a la decisió del coodinador de l'assignatura.

Requisits per poder accedir a les places de:

-Pediatria: alumnes que hagin realitzat l'assignatura Desenvolupament psicomotriu del nen o Fisiteteràpia pediatrica, i que estiguim matriculats a l'assignatura Psicomotricitat normal i patològica.

-Sòl Pelvià: matriculats a Prevenció i tractament de les alteracions del sòl pelvià.

-Esportiva: Matriculats a l'optativa Fisioteràpia en la prevención i el tractament de les lessions esportives

Objectius

L'assignatura pràcticum V es cursa durant el primer semestre del quart curs de fisioteràpia, i forma part del grup d'assignatures d'especialització.
Aquesta assignatura té com a objectiu general integrar i consolidar tots els coneixements teòrics de cada especialitat, així com els coneixements pràctics, habilitats, destreses i valors assolits. Això es durà a terme sota la tutela de fisioterapeutes qualificats de cada centre de pràctiques.
Durant l'estada de pràctiques es duran a terme per part dels alumnes, totes aquelles competències professionals eficaces i especialitzades per tal d' obtenir una assistència integral a l'usuari.

Competències

- Aplicar els mecanismes de garantia de qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, segons els criteris reconeguts i validats.
- Avaluar l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament en relació amb els objectius marcats.
- Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant oralment com per escrit, amb tots els usuaris del sistema sanitari, així com amb altres professionals.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics encaminats a la realització d'activitats dirigides a la promoció i manteniment de la salut.
- Demostrar sensibilitat cap a temes mediambientals.
- Desenvolupar activitats de planificació, gestió i control en les unitats assistencials on es faci atenció en fisioteràpia i la seva relació amb altres serveis sanitaris.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Determinar el diagnòstic de fisioteràpia segons les normes i amb els instruments de validació reconeguts internacionalment.
- Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia d'acord amb els criteris d'adequació, validesa i eficiència.
- Dur a terme les intervencions fisioterapèutiques basant-se en l'atenció integral de la salut que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
- Elaborar i emplenar de manera sistemàtica els registres de fisioteràpia
- Elaborar l'informe d'alta de fisioteràpia una vegada coberts els objectius proposats.
- Executar, dirigir i coordinar el pla d'intervenció de fisioteràpia, utilitzant les eines terapèutiques pròpies i atenent la individualitat de l'usuari.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Gestionar sistemes d'informació.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
- Incorporar els principis ètics i legals de la professió a la cultura professional.
- Integrar, a través de l'experiència clínica, els valors ètics i professionals, els coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari, i de l'atenció primària i comunitària.
- Intervenir en els àmbits de promoció, prevenció, protecció i recuperació de la salut
- Participar en l'elaboració de protocols assistencials de fisioteràpia basats en l'evidència científica i fomentar activitats professionals que dinamitzin la recerca en fisioteràpia.
- Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
- Proporcionar una atenció fisioterapèutica eficaç i oferir una assistència integral als pacients.
- Raonar amb sentit crític.
- Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat.
- Resoldre problemes.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions
- Tenir habilitat en les relacions interpersonals.
- Tenir iniciativa i esperit emprenedor.
- Treballar en equip.
- Treballar en equips professionals i cooperar de manera efectiva amb tot l'equip multidisciplinari.
- Valorar l'estat funcional del pacient considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els mecanismes de garantia de qualitat en els processos d'atenció fisioterapèutica dels serveis de fisioteràpia, on es realitzen les estades clíniques, utilitzant les eines de valoració apreses en altres matèries.
2. Analitzar i avaluar sistemes de gestió i control dels serveis generals de fisioteràpia.
3. Aplicar el codi deontològic de la professió.
4. Aplicar les normes, legals i professionals que conformen la pràctica de la fisioteràpia.
5. Aplicar protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència.
6. Avaluar els resultats i la seva relació amb els objectius marcats, a través de casos reals en les diferents especialitats clíniques.
7. Comunicar-se amb tots els membres de l'equip terapèutic.
8. Consensuar, si escau, els objectius amb l'equip multidisciplinari, per a la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
9. Demostrar sensibilitat cap a temes mediambientals.

10. Derivar el pacient, quan escaigui, a un altre professional.
11. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
12. Dissenyar, ensenyar i aconsellar sobre els diferents mitjans de prevenció de les alteracions funcionals i específicament en relació amb la higiene postural, les situacions de pèrdua de mobilitat i les fases agudes àlgiques.
13. Dur a terme activitats de promoció, prevenció i protecció de la salut en els pacients assignats durant l'estada clínica.
14. Dur a terme els procediments adequats de valoració de fisioteràpia, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació i la possible repercussió funcional, en els pacients/usuaris que s'assignin a l'estudiant en l'estada clínica.
15. Dur a terme les intervencions fisioterapèutiques basant-se en l'atenció integral de la salut que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
16. Elaborar un informe de fisioteràpia que inclogui tota la informació necessària perquè sigui un instrument vàlid de comunicació per a usuaris i/o professionals.
17. Establir els criteris generals i específics de l'aplicació del tractament.
18. Establir la hipòtesi diagnòstica de fisioteràpia.
19. Establir la periodicitat de la intervenció.
20. Establir prioritats de tractament en funció dels problemes detectats.
21. Executar, dirigir i coordinar el pla d'intervenció de fisioteràpia, utilitzant les eines terapèutiques pròpies i atenent la individualitat de l'usuari.
22. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
23. Gestionar sistemes d'informació.
24. Identificar signes i símptomes d'alteració de les funcions biològiques relacionades amb l'atenció de fisioteràpia.
25. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
26. Interpretar les prescripcions facultatives.
27. Mantenir informat al pacient del tractament que se li aplica, explicant-li les proves i maniobres que se li practiquen, la preparació que requereixen, i exhortar-lo que col·labori en tot moment.
28. Orientar les activitats i el mode d'actuació en relació amb els pacients/usuaris, del personal no sanitari i subaltern.
29. Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
30. Preparar l'entorn en el qual es durà a terme l'atenció de fisioteràpia perquè sigui confortable.
31. Preveure les necessitats de material i aparells.
32. Raonar amb sentit crític.
33. Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat.
34. Registrar de manera adequada i eficaç tots els passos seguits des de la recepció del pacient/usuari fins a l'informe d'alta de fisioteràpia, en funció de l'especialitat clínica.
35. Resoldre casos clínics, susceptibles de tractament fisioterapèutic en qualsevol de les especialitats clíniques.
36. Resoldre problemes.
37. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
38. Tenir habilitat en les relacions interpersonals.
39. Tenir iniciativa i esperit emprenedor.
40. Treballar en equip.
41. Utilitzar una comunicació efectiva adequada per facilitar la interacció entre el fisioterapeuta, el pacient i la seva família.

Continguts

Els centres on es realitzaran les pràctiques, s'assignaran segons els procediments establerts per la facultat.

L'alumne ha d'assistir diàriament al centre que li hagi estat assignat, durant el període de pràctiques. L'estudiant realitzarà les pràctiques sota la supervisió d'un tutor, i haurà de desenvolupar tots els coneixements teòrics i pràctics adquirits corresponents a l'especialització escollida per tal d' integrar i consolidar la seva formació.

Els centres on es realitzaran les pràctiques, corresponen a centres de medicina física i rehabilitació amb convenis concertats vigents.

Segons disponibilitats dels centres, durant les pràctiques del grau, l'alumne realitzarà les estades en diferents especialitats com, traumatologia, neurologia i/o cardio-respiratori.

Metodologia

. Pràcticum amb directrius(60%= 105h): L'alumne valorarà als pacients, farà el diagnòstic de fisioteràpia, confeccionarà un pla d'actuació, l'aplicarà i valorarà els resultats obtinguts.

.Teoria (2%=3h): L'alumne s'informarà de com realitzar els treballs vinculats a les pràctiques clíniques. Es realitzaran tutories per tal de resoldre dubtes i per a confeccionar els treballs.

.Elaboració de treballs(38%=42h): Redacció d'un cas clínic, més la cerca d'evidència científica sobre una tècnica de fisioteràpia per poder realitzar una presa de decisió clínica.

Per tal d'adquirir més coneixements i per la importància a nivell curricular recomanem no repetir especialitat durant totes les pràctiques del curs.

Queda a criteri del coordinador/responsable d'assignatura el canvi de centre i/o especialitat, en el cas que l'estudiant no hagi passat pels tres grans blocs: aparell locomotor, neurologia i cardio-respiratori.

Coordinadora de tots els pràcticums: Mariona Coll Molinos

Coordinadora d'assignatura: Núria Llarch Alfonso

Responsables de centre de pràctiques:

Vall d'Hebron- Laura Camprubí Roca

Parc Taulí - Xavier Bell Muntada

Germans Tries i Pujol - Maria LLaveria

Hospital de Sant Pau - Antonio García Torrico

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
TEORIA (TE)	3	0,12	32, 39
Tipus: Supervisades			
PRÀCTICUM AMB DIRECTRIUS (PEXT)	105	4,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41
Tipus: Autònomes			
ELABORACIÓ DE TREBALLS	42	1,68	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 31, 32, 34, 35, 37

Avaluació

El sistema d'avaluació consistirà en:

- Avaluació durant les pràctiques en el centre assitencial . El fisioterapeuta responsable realitzarà una valoració dels coneixements, habilitats i actituds de l'alumne durant la seva estada en el centre assignat. Valor 60% de la nota final.
- Registres narratius: carpeta de treball (portafolios): Elaboració d'un cas clínic, l'alumne s'haurà de confeccionar un cas clínic i la resolució de situacions plantejades durant la permanència en el centre, relacionant els coneixements teòrics amb el tractament actual que rep el pacient. Valor treball 40% de la nota final.

L'assignatura es considerarà aprovada sempre que l'alumne obtingui una nota mínima de 5 a cadascuna de les parts de la qual es composa l'avaluació. La nota final de l'assignatura a de ser com a mínim un 5.

Quan es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació en l'acta es consignarà aquesta assignatura com a no avaluable.

L'alumne que no assisteixi a les pràctiques i/o no entregui el treball, trindrà la qualificació de no avaluable.

Les faltes d'assistència s'hauran de recuperar per poder superar l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació durant les pràctiques en el centre assitencial	60%	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41
Registres narratius: carpeta de treball (portafolios)	40%	0	0	5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 32, 34, 35, 36, 37

Bibliografia

CUTTER, N.C; KEVORKION, C.G. Manual de valoración muscular. Madrid: Mc Graw-Hill interamericana, 2000

DANIELS - WORTHINGHAM'S. Pruebas funcionales musculares. Madrid: Marban 6ª edición, 1999.

DAZA LESMES (1995).Test de movilidad articular y examen muscular de las extremidades. Bogotá: Ed. Médica Panamericana.

DIVERSOS AUTORS: Enciclopedia Médico-Quirúrgica de kinesiterapia y reeducación funcional; Tomos 1-2-3-4, París : Editions Techniques

DVORAK, J.; DVORAK, V. Medicina manual: Diagnóstico (vol. 1) Tratamiento (vol. 2). Ed. Scriba, 2º Edición.1993

HOPPENFIELD, S. Exploración física de la columna vertebral y extremidades. México: El Manual Moderno.1979

KAPANDJI, I. A. Cuadernos de fisiología articular I, II y III.Barcelona: Ed. Masson,1973

KENDALL. Músculos, pruebas y funciones. Ed. Jims, 1984

RODRIGO, C. MIRALLES M. Biomecánica clínica del aparato locomotor. Barcelona: Masson, 1998

TIXA,S. Atlas de anatomía palpatoria de cuello, tronco y extremidad superior. Investigación manual de superficie. Barcelona: Masson, 2000

TIXA,S. Atlas de anatomía palpatoria de la extremidad inferior. Investigación manual de superficie. Barcelona: Masson,1999

BUCHUP,K. Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Barcelona:Elsevier-Masson, 2007

GALLEGO T. Bases Teóricas y Fundamentos de Fisioterapia. Ed Panamericana. Madrid .2007

F.M.KALTENBORN. Fisioterapia manual columna. Madrid: Mc Graw-Hill Inteamericana, 2000

F.M.KALTENBORN. Fisioterapia manual extremidades. Madrid: Mc Graw-Hill Inteamericana, 1999

VILAR E, SUREDA, S. Fisioterapia del aparato locomotor. MacGraw-Hill Interamericana, Madrid, 2005

KRUEGER, D. Psicología de la Rehabilitación. Ed. Herder, 1994.

LLOR, B. Ciencias Psicosociales aplicadas a la Salud. Ed. Interamericana, 1998.

MARTIN ZURRO, A.; CANO, J.F Atención Primaria. Conceptos, organización y práctica clínica. Barcelona: Doyma; 2003.

REICHEL H,PLOKE C.E. Fisioterapia del aparato locomotor. Estructuras, funciones y medidas de actuación sobre las afecciones. Exploración y tratamiento de enfermedades ortopédicas. Barcelona: Paidotribo, 2007.at; 1998.

XHARDEZ, Y.: Vademécum de Kinesioterapia. Ed. El Ateneo. Barcelona. 2001

MEDINA BERUBEN, ISAAC. Propedeútica de la clínica y diagnóstico físico. Ed. Manual Moderno, Edición 1ª, Año 1999, México.

HSU STEPHEN I., LEE BURTON,W. STASIOR, DAVIDS. Medicina basada en la Evidencia (Massachusets General Hospital), Editorial: Libreria Editorial Marbau, 1ª Ed, 1999, Madrid.

VIEL, ERIC. Diagnóstico Fisioterápico: Concepción, Realización y Aplicación en la Práctica Libre y Hospitalaria.Editorial Masson-Salvat,1ª edición, Año 1999. Barcelona.

GEDDA MICHEL. Décision Kinésithérapique, Ed. Masson. Paris 2001.

Adler S. La facilitación neuromuscular propioceptiva en la práctica. 2ªed. Panamericanda. Madrid, 2002

Bisbe M. Santoyo C. Segarra V. Fisioterapia en neurología. Procedimientos para restablecer la capacidad funcional. Panamericana. Madrid, 2012

Butler D. The sensitive nervous system. Noigroup publications. Adelaide, 2000

Butler D. Nieto E. Movilización Sistema Nervioso. Editorial Paidotribo 2002.

Cano R. Collado S. Neurorehabilitación. Métodos específicos de valoración y tratamiento. Panamericana. Madrid, 2012.

Carr J. Sheperd R. Rehabilitación de pacientes en el ICTUS. Elsevier. Madrid, 2004

Cudeiro FJ. Reeducación funcional en la enfermedad de Parkinson. Elsevier. Barcelona, 2008.

Davies P. Pasos a seguir. Tratamiento integrado de pacientes con hemiplejia. 2ª ed. Panamericana.

Fisioteràpia en Neurologia II 2012 - 2013 Madrid, 2002

Edwars S. Neurological physiotherapy. 2ªed. Churchill-Livingstone. London, 2002

Kandel E. Principles of Neural science. 4ªed. McGraw-Hill. New York, 2000

Loeser JD. Bonica terapéutica del dolor. 3ªed. McGraw-Hill. México, 2003

Lundy-Ekman L. Neurocience. Fundamentals for rehabilitation. 2ªed. Saunders. Philadelphia, 2002

Noguer L. Balcells A. Exploración clínica práctica. 24ª ed. Científico-médica. Barcelona, 1992

OMS. Clasificación internacional del funcionamiento, de la discapacidad y de la salud. Grafo S.A.. Madrid, 2001

Paeth B. Experiencias con el concepto Bobath. Fundamentos, tratamientos y casos. 2ª ed. Panamericana. Madrid, 2006

Perfetti C. El ejercicio terapéutico cognoscitivo para la reeducación motora del hemipléjico adulto. Edikamed. Barcelona, 1998

Purves D. Invitación a la neurociencia. Panamericana. Madrid, 2001

Serra M. Díaz J. Sande M. Fisioterapia en neurología, sistema respiratorio y aparato cardiovascular.

Elsevier. Barcelona, 2005

Shacklok M. Neurodinámica clínica. Elsevier. Madrid, 2007

Spicher C. Handobook of somatosensory rehabilitation. Sauramps mèdicals. Montpellier, 2008

Stokes M. Fisioterapia en la rehabilitación neurológica. 2ª ed. Elsevier. Madrid, 2006

Umphered DA. Neurological rehabilitation. Elsevier. Saint Louis, 2007